

Kommuneplan for Flatanger Kommune

Budsjett/årsplan 2019

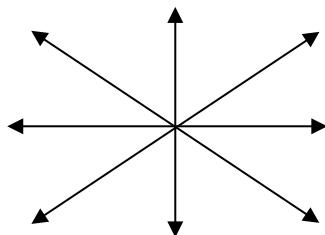
Rådmannens arbeidsutkast av 27.11.2018 , justert i h.h.t.
kommunestyrets budsjettvedtak 20.12.2018 i sak 67/18.

Retningslinjer

Visjon / mål

Arealplan

Økonomiplan

Temaplan

*Budsjett /
Årsplan*

Regnskap

Årsrapport

Innhold

1. Økonomisk utvikling	side 3
2. Budsjettforutsetninger	6
3. Satsningsområder 2019	9
4. Investeringsbudsjettet	11
5. Driftsbudsjettet	12
6. Nærmere beskrivelse av hvert hovedansvar inndelt i fagansvar	16
6.1. Hovedansvar 0, sentrale styringsorg.	16
6.2. Hovedansvar 1, fellesutgifter, stab, støtte	17
6.3. Hovedansvar 2, oppvekst og kultur	19
6.4. Hovedansvar 3, helsevern, sosiale tjenester, pleie og omsorg	25
6.5. Hovedansvar 4, næring, miljø, teknisk	28
6.6. Hovedansvar 5, kirkelige formål	31
6.7. Hovedansvar 8, Skatter, rammetilskudd m.v.	32
6.8. Hovedansvar 9, Renter, avdrag og anvendelse	33
6.9. Totalt regnskapsresultat	33

Vedlegg:

Budsjettskjema 1A-drift

Budsjettskjema 1B – Drift (Fagansvarsnivå)

Budsjettskjema 2A – investering

Budsjettskjema 2B – investering

1. Økonomisk utvikling.

Flatanger kommune har på tross av flere år med realnedgang i frie inntekter klart å tilpasse drift i forhold til inntekter. Bakgrunnen for dette er at det gjennomføres et kontinuerlig arbeid, der alle ledd i kommunens tjenesteproduksjon gjennomgås med sikte på optimal ressursutnyttelse, samt at det i det store og hele utøves god budsjett disiplin. Dessuten har staten v/skjønnsmidler i en overgangsperiode delvis kompensert for deler av realnedgangen gjennom tildeling av ekstra midler. Dette var formalisert gjennom en forpliktende plan mellom Fylkesmann og kommune. Forpliktende plan ble avviklet i slutten av 2014.

Konsekvensene er imidlertid at samme oppgaveportefølje, som dessuten er økende i og med staten overfører flere ansvarsområder og oppgaver til kommunene, må utføres av stadig færre hender og med mer optimal ressursbruk.

Realnedgangen i kommunens frie inntekter over år skyldes flere forhold, og kan på makronivå forklares med følgende forhold:

- Nedgang i folketall og endring i alderssammensetning i befolkningen. Størst effekt på inntektsnedgangen i Flatanger har den vedvarende nedgangen av unge innbyggere i aldersgruppen 0 – 15 år fram til 2018.
- Gradvis dreining i inntektssystemet for kommunene som favoriserer vekstkommuner til fordel for andre, selv om nytt inntektssystem som ble lagt til grunn for 2017 isolert sett favoriserte kommuner som ut fra geografisk beliggenhet ble definert som «ufrivillige små».
- Inntektsgarantiordningen i inntektssystemet til kommunene skal sikre at ikke endringene blir for store fra ett år til et annet. Tidligere skjerming gjennom denne ordning ble redusert til ca kr. 0,- i 2018. Dette forklarte det vesentligste av realnedgangen fra 2017 til 2018.

Samlet beregnet endring i overføring av kommunens frie inntekter fra 2018 til 2019:
Beløp i 1000-kroner:

	2018 (oppgavekorrigert)	2019	Endring %
Frie midler	80.503	82.283	+2,2

Realnedgangen i frie inntekter fra 2018 til 2019 ser imidlertid ut til å bli liten (0,6%), og justeres dette opp mot hva vi faktisk har budsjettet med i 2018 ser det ut som om at vi får et nulloppgjør, dvs verken real-nedgang eller oppgang. Hovedårsaken til dette er at kommunen har i det siste hatt en positiv befolkningsutvikling, også hva gjelder alderssammensetning m.v. Vi ligger imidlertid fortsatt lavere enn snittvekst for landet som er en nominell vekst på 3,1%. En skal også huske på at deler av den nominelle vekst også skal finansiere nye pålagte kommunale tjenester.

I og med at kommunen har og vil gjennomføre store lånefinansierte investeringer, må vi fortsatt ha sterkt fokus på økonomisk omstilling, med tilhørende omstilling i tjenesteproduksjonen. Dette må gjennomføres samtidig med at en sikrer kvalitet i tjenesteproduksjonen i h.h.t. lovkrav. Vi ser at økningen i kommunens finanskostnader fra 2018 til 2019 vil «spise opp» hele vår nominelle vekst, jfr. foreliggende statsbudsjett. Dette skjer selv om at kr. 29 mill av havbruksfondet, som ble utbetalt høsten 2018, er satt av til ubundet investeringsfond som skal benyttes til investeringer i 2019.

En gjør oppmerksom på at selv om kommunens montessoriskole nå er nedlagt, og elevene er overført til kommunens grunnskole, ligger det for 2019 inn et «privatskoletrekk på kr. 2,39 mill. Dette kan forklares med at det ble lagt inn tilsvarende forsinket trekk i kommunens rammeoverføring når privatskolen ble etablert. I 2020 vil dette trekket være borte. Dette er et argument for at kommunen i 2019 kan finansiere deler av sin drift med bruk av disposisjonsfond i og med at vi vil oppnå en «tilsvarende økning» i overføringene fra staten i 2020. I budsjettprosessen har formannskapet signalisert at dette bør være en mulighet i 2019.

Med utgangspunkt i vedtatt økonomiplan for 2018 -2021, har administrasjonen arbeidet med og fremmet forslag på tiltak som samlet ikke skal øke driftsenhetenes nettokostnader i 2019. Deler av tiltakene som medfører kostnadsøkning er typiske prosjektrrettede tiltak og som ikke medfører varig kostnadsøkning. Disse er foreslått finansiert med bruk av deler av nylig opprettet disposisjonsfond til «Særlige formål». Dette fondet ble opprettet med ca kr. 5,7 mill fra utbetalt havbruksfond i 2018.

I de siste år er det gjennomført en rekke tiltak, både for å redusere kostnader og øke kommunens inntekter:

- Nedleggelse av barnehage på Vik
- Sammenslåing av klassetrinn i grunnskole/ reduksjon av rammetimer
- Generell innsparing i driftskostnader i alle ledd
- Reduksjoner i administrative ledd. Gjennomført driftstilpasningsprosjekt.
- Politiske møter er i stor grad flyttet til kveldstid
- Evaluering av politisk organisering
- Forlenget avdragstid på kommunens langsiktige lånegjeld
- Større økning av kommunale gebyrer enn forventet lønns- og prisstigning.
- Revidert kommuneplanens samfunnsdel som har befolkningsutvikling som hovedutfordring.
- Kontinuerlig IA-arbeid/gradvis reduksjon av sykefravær.
- Reduksjon i bemanning SFO/grunnskole
- Innføring av eiendomsskatt for hele kommunen fra og med 2012.
- Nye oppgaver tilført kommunen gjennomføres i stor grad innenfor eksisterende ressurser. Dette betyr at arbeids- og ansvarsfeltet for mange ansatte er blitt utvidet, uten at nye ressurser er blitt tilført.
- Omorganisering av tjenester i flere ledd.
- Ikke kompensert for prisvekst på kjøp av varer og tjenester der vi selv styrer nivået
- Omorganiseringer innen vaktmester- og renholdskorpset, stillingsreduksjoner.
- Siden 2009 er antall stillingshjemler i kommunal virksomhet redusert med ca 9 årsverk, de fleste årsverk innenfor oppvekstet
- Eksterne analyser av virksomhet med tilhørende tiltak; helse og oppvekst
- Det er foretatt flere investeringer, som på sikt er forutsatt å være innteksbringende på sikt.

Forventet driftsresultat for kommunen 2018 er prognosert i tråd med budsjett. Holder denne forutsetning, kan en ved utgangen av 2018 en forvente at vi innehar ca kr. 7 mill på disposisjonsfondet eks. fond knyttet til integreringstjeneste og «særlige forhold»

Økonomisk utvikling innenfor det enkelte hovedansvar - nettokostnad, 2013 -2017 i 1000-kroner.

Hovedansvarsområde	2013	2014	2015	2016	2017	% endring 2013 – 2017
Sentrale styringsorganer	1.465	1.240	1.531	1.457	1.582	8,0
Fellesutgifter, stab, støtte	7.125	7.263	6.906	6.218	6.742	-5,4
Oppvekst og kultur	21.434	22.405	22.127	21.423	20.676	-3,5
Helse, omsorg mv	37.766	38.248	35.071	36.408	36.915	-2,3
NMT	8.568	9.052	8.481	10.204	10.779	25,8
Kirkelige formål	1.105	1.120	1.170	1.154	1.218	10,2

Kommentarer: Alle tall er nominelle. Gjennomsnittlig vekst for alle områder samlet i perioden har vært på ca 0%. Kostnadsveksten i samme 5-års periode har vært totalt ca 10%. Dette betyr at vi har hatt en betydelig realnedgang på driftsenhetenes samlede nettokostnader de siste år.

Tabellen viser at det er Næring, miljø og teknisk (NMT) som har hatt større vekst enn gjennomsnittlig vekst i perioden, mens de andre hovedansvarsområdene har hatt lavere vekst i kostnadsutviklingen – til dels negativ vekst. Tabellen viser tydelig at kommunen totalt sett har hatt en betydelig effektivisering/reduksjon i kostnader.

I samme periode har vi hatt følgende endring i befolkningssammensetning:

Aldersgruppe	1.1.2011	1.1.2018	% endring
0 – 15 år	195	151	Nedgang på 22,6%
67 +	215	228	Økning på 6,0%
Totalt folketall	1109	1105	Nedgang på 1,7%

(Folketall pr. 1.10.2018; 1111 innbyggere)

Statens utmåling av frie inntekter til kommunene avhenger i stor grad av antall innbygger, og ikke minst alderssammensetningen i kommunens befolkning, samt om hvordan denne utvikling er i forhold til landsgjennomsnittet.

Framskrives tall for befolkningsutvikling og alderssammensetning viser dette at kommunen vil inneha betydelige økonomiske utfordringer også i de nærmeste år. Dette i henhold til SSB's befolkningsframskrivningsprognose for middel vekst.

Imidlertid er samfunnsutviklingen i Flatanger, bl.a. gjennom sterk vekst i lokalt næringsliv, inne i en positiv utvikling. Mye tyder på at tilflyttingen nå vil øke også framover, samt at den vedvarende trend med nedgang i antall 0 – 15 åringer nå er i ferd med å snu. Veksten ser likevel ikke til å bli så stor som vekst i lokale arbeidsplasser skulle tilsa. Dette skyldes bl.a. at arbeidslivet er i endring mht hva som aksepteres som akseptabel pendleravstand, mer fleksible løsninger mht kontorsted, samt at økende grad av turnusarbeid muliggjør at Flatanger ikke behøver å være fast bosted selv om en jobber i en bedrift som har utgangspunkt i kommunen. SSB's prognoser for befolkningsframskriving bekrefter også at andel yngre flatangeringer vil øke framover, men også at den eldre andel av befolkningen (75 år og eldre) vil øke kraftig mot 2040 (hele 90 %!).

Kommunens bolystprosjekt, som kommer i gang i 2019, skal forhåpentligvis bidra til at enda flere velger vår kommune som framtidig bosted.

Forventninger om økte inntekter:

Eiendomsskatt fra vindkraftvirksomhet:

Fortsatt er det ikke tatt investeringsbeslutninger knyttet til 2 gitte konsesjoner på vindkraftutbygging i kommunen, men signalene fra begge konsesjonshavere er at planene absolutt ikke er lagt bort. Eiene av konsesjon på Sørmarksfjellet har gitt signaler om at endelig beslutning i nær framtid. Framtidige inntekter er ut fra dette høyst usikre, samt at tidsperspektivet fram til evt at vindkraftverkene er ferdigstilt er langt. Dette gjør at en ikke budsjetterer med økte inntekter knyttet til dette hverken i budsjett 2019 eller i økonomiplanperioden fram mot 2022.

Havbruksfondet:

Staten har opprettet havbruksfondet. Inntekter til fondet vil komme fra inntekter knyttet til at staten selger ut tillatelser til oppdrettsnæringa (anadrom laksefisk). 70% av inntektene skal tilfalle havbrukskommunene, der i stor grad innbyrdes fordeling av inntektene blir gjort etter til enhver tid tillatte maksimale produksjonsvolum i den enkelte kommune (MTB).

Regjeringa v/fiskeriministeren har imidlertid nå signalisert, gjennom «trafikklysordningen», at en vil øke utsalg av nye tillatelser på produksjonsvolum til næringa. Dette kan medføre at kommunen, som er blant de 10 -15 største oppdrettskommune i landet målt etter MTB, kan få merkbare inntekter fra fondet. Dette «slo til i 2018» der kommunen fikk en utbetaling på hele ca kr. 34.7 mill. Imidlertid er framtidige inntekter fra havbruksfondet usikre. Dette kommer bl.a. an på om staten opprettholder dagens ordning, samt er betinget av videre utsalg av nye produksjonstillatelser i havbruksnæringen. Det er i premissene for ordningen lagt et løp på maksimalt annethvert år med utsalg. En legger også merke til siste tids mediedebatt mm mht om ordningen i sin nåværende form skal opprettholdes, dvs. f.eks. ved at inntektene fra havbruksfondet samordnes med kommunenes ordinære skatteinntekter. Det er således ikke for 2019, og heller ikke i økonomiplanperioden, budsjettert med inntekter fra havbruksfondet.

Produksjonsavgift/»grunnrente» oppdrettsnæringen:

Stortinget har besluttet at en begrenset andel av oppdrettselskapenes overskudd skal utredes tilbakeføres til vertskommunene. Regjeringa har fått i oppdrag fra stortinget og å utrede og å evt.

innfase en slik ordning. I forslag til statsbudsjett for 2019 ligger ikke en slik ordning inne. Det blir således ikke budsjettert med slike inntekter heller i budsjett for 2019.

Det er viktig nå og ikke falle for fristelsen og miste fokus på kommunens økonomiske utfordringer. Mulige befolkningsutfordringer, demografiutvikling, renteøkninger samt økte finanskostnader knyttet til vedtatte investeringer vil medføre at kommunen i årene framover fortsatt vil ha en stram økonomi. I tillegg ser vi også at en rekke lovpålagte og selvvalgte tiltak vil medføre økte driftsmessige kostnader. I den sammenheng kan nevnes:

- Framtidig omorganisering av brann- og redningstjeneste (behov for økt ressursbruk).
- Betydelige framtidige investeringer; Po-tun/omsorg, brannstasjon, mobil, bredbånd, tomteutbygginger, barnehage. F.eks. vil en investering på kr. 10 mill som lånefinansieres, "presse" driftsbudsjettet med årlig ca kr. 650.000 med dagens rentenivå.
- For tiden ekstremt lavt rentenivå. En renteøkning på 1 prosent, vil i dag medføre ca kr. 1 mill i årlig økte renteutgifter.
- Ser klare tegn på at enkelte sektorer i kommunen begynner å bli underbudsjetterte. Dvs. for stor oppgaveportefølje plassert på for få ansatte. Dette kan ramme framdrift og sette gjennomføring av vedtatte og lovpålagte tiltak i fare.
- Over tid reduksjon i veivedlikehold og bygningsvedlikehold er ikke over tid bærekraftig.

Rådmannen vil spesielt fremheve at organisasjonen over flere år nå har blitt tilført flere oppgaver, uten tilsvarende økning av stillingshjemler. Enkelte ledd, spesielt administrative, begynner å bli hardt presset. En ser allerede at gjennomføringshastigheten på en del oppgaver må dras ut i tid, grunnet kapasitetsmangel. Som eksempler, kan en henvise til investeringsoppgaver, rullering av ulike planverk, oppfølging av tiltak lagt i eksterne gjennomganger av enheter m.v.. En planlagt styrking av ressurs knyttet til å følge opp investeringsprosjekter i 2019 og 2020 vil imidlertid virke klart positivt.

2. Budsjettforutsetninger:

Med utgangspunkt i føringer lagt i økonomiplan, kommunale vedtak, strategiplaner samt føringer lagt i statsbudsjett for kommunene, er det utarbeidet tiltakslistene på innsparinger og nye tiltak med kostnadsøkning/-reduksjon overfor formannskapet. Disse er underveis presentert for formannskapet i arbeidsmøter. I hele prosessen har også tillitsvalgte vært koblet på arbeidet med innsparingstiltak. I gjennomførte arbeidsmøter så langt i budsjettprosessen, har formannskapet kommet med en del signaler på hvilke tiltak som politisk prioriteres.

Det er benyttet statens og KS prognoser m.h.t. kostnadsutvikling og inntektsutvikling; Forventet lønnsstigning i 2019: 3,25 % (årslønnsvekst).

Forventet kostnadsstigning ellers: I snitt 2,8 % på kjøp av eksterne tjenester til tjenesteproduksjon, ellers ingen prisvekst. (Det er ikke korrigert for forventet kostnadsvekst på 1,8 % på andre varer og kostnader)

KS sin prognosemodell på inntekter fra rammeoverføringer og skatteinntekter, som bygger på forslag til Statsbudsjett på grunnlag snitt inngang siste tre år. (Ikke korrigert for evt. befolkningsendring) Generell gebyrøking på 2,4%. (Forutsatt at gebyrene ikke er knyttet til VAR (selvkost) eller sentrale bestemmelser)

Fagansvar 80 Skatt på formue og inntekt

Dette henger sammen med Inntektssystemet. Mao makroøkonomisk styring fra Statens side; - våre egne inntekter avregnes mot den nasjonale skatteinngangen. Vi regner fortsatt med et høyt nivå på sysselsettingen/skatteinngangen i kommunen. Uansett forutsetninger velger vi vanligvis å følge KS' prognosemodell nærmest slavisk. Mang variable i IS er ukontrollerbare. Systemet er dog slik at f.eks. skattevekst i landet gjør at kommunen beholder mer av evt egen skattevekst + andel av landsveksten (inntektsutjevning)

Fagansvar 84 Rammetilskudd

Denne er en del av samme KS' prognosemodell, jfr foran. Her ligger det også inne den nevnte inntektsutjevning som skal kompensere den enkelte kommune for større eller mindre skatteinngang enn snittet på landsbasis enn ventet. Store inntektsforskjeller søkes altså utjevnet i IS. Lettdrevne kommuner "overfører" penger i en viss grad til 'tungdrevne'. Mao skjer det en automatisk tilpasning av inntektsnivået fra statens side til den enkelte kommune. Kommuner med tilbakegang i folketallet taper straks penger på dette. Og mest taper de som mister de yngste (altså barnefamilier). Kommunens anslag er pr 1.07.18, og her ser vi at folketallet har økt. Vi har «berettiget» håp om ytterligere økning slik forholdene i næringslivet framstår nå. Inntektsutjevningen øker også ved folketallsøkning.

Fagansvar 85 Andre statlige overføringer

Merverdiavgift – kompensasjon

Budsjetteres på egne ansvarsområder hvor innkjøp skjer. Komp mottas kun til egne formål i egen virksomhet, og begrenset til den vanlige tjenesteproduksjon.

Regnskapsføres likedan i begge regnskapene, men komp i investeringsregnskapet defineres som fellesfinansiering.

Fagansvar 88 Pensjon/Premieavvik

Kommunen utgiftsfører ikke bare årets kjente pensjonsutgifter, men også en beregnet pensjonskostnad. Hittil har dette "premieavviket" i hovedsak vært positivt fordi vi betaler mer i ordinær premie enn vi egentlig skal.

Men poenget her er at denne "inntektsføringen" i flere år har skjedd samtidig med balanseføring som gjeld - som i påfølgende år dermed skal tilbakebetales. Dette er tatt opp med KS og er veldig omdiskutert. Mange ønsker å fjerne systemet helt. Vi har, som så mange andre kommuner, et oppsamlet avvik i balansen som må finansieres. Samlet sett blir jo dette en "bombe" med det systemet det er lagt opp til. Staten forsøker nå å manøvrere seg gradvis ut av situasjonen med å redusere amortiseringstiden. Dette betyr at en føring et år avskrives stadig raskere påfølgende år. Man får gradvis et jevnere løp. Men dette vil likevel fortsatt ta lang tid i f t allerede oppsamlet gjeld.

Fagansvar 89 Avskrivninger

Har ingen resultateffekt annet enn virkningen for selvkostområdene. Brukerne skal betale alle direkte og indirekte kostnader knyttet til produksjon av disse tjenester og heri skal avskrivningselementet inngå. Vi tar oss dermed betalt for kapitalslit. En annen ting er at avskrivningene er reelle kostnader som skal/bør tas med i beregning av priser for tjenester.

Fagansvar 90 Renter

For utgiftene gjelder en fordeling på flytende og faste vilkår. Våre lån er hovedsakelig i Kommunalbanken as. Vi har valgt å holde andelen på flytende vilkår oppe i mange år nå pga det lave rentenivået. Det har absolutt vært riktig, men antas ikke å være det i samme grad som før. Det forutsettes en NIBOR-rente på 2,1% i snitt for kommende år. Altså er rentebunnen nå nådd. I 2017 startet vi binding av noen av lånene. Pr i dag er fordelingen 50/50 mellom faste og flytende vilkår. For innskudd gjelder den avtale som er inngått med ny hovedbank (basert på 1 Mnd NIBOR + margin 0,60%, pr dato ca 1,75%, som er noe lavere enn før).

Fagansvar 91 Avdrag

Avdragene må minst være på nivå med vurdert avskrivning for anleggsmidlene basert på disses verdier. Vi kan altså ikke ha lånegjeld på lengre løpetid uten også å ha minst like lang gjenstående levetid for våre anleggsmidler, iflg. kommunel. §50 nr 7. Budsjett for 2019 legger ikke opp til avdragsfrihet. Det er nå økt låneopptaksbehov for kommunen. Dette vil fortsette og bli krevende. Vi kan bl.a. «håpe på» på at det lave rentenivået holder seg, noe som er god kommuneøkonomi. I tillegg hjelper det selvsagt godt på at Havbruksfondet o.l bidrag, avhjelper graden av lånefinansiering. Dermed kan desto flere investeringstiltak vedtas.

Fagansvar 95 Fond – Avsetning/Bruk

Det anses fortsatt ikke ønskelig å bruke av restbeholdningen av disposisjonsfond i annet enn krisetilfeller eller til å finansiere omstillingstiltak med begrenset varighet, dvs. utredninger, analyser mv. Havbruksfondet tas i bruk , men ikke fullt ut pga at andre finansieringskilder også spiller en rolle. Dette avveies. Finansieringen av nytt pleie og omsorgstun betyr mye her. Får vi tatt ut tilskuddsfinansieringen rettidig ellers, kan andre sikre kilder spares til nye formål.

Fagansvar 98 Overføringer fra driftsregnskapet

Her føres tilfeller hvor det bestemmes at driftsinntekter bør/må brukes til investeringsformål av ulike grunner. Det kan ellers være at det er tett forbindelse mellom bruk av egne ressurser til bestemte investeringsformål. Dette skal da framgå i regnskapet.

Fagansvar 99 Årets regnskapsmessige resultat

Føres kun ved regnskapsavslutning. Kan selvsagt ikke budsjetteres. Budsjettet er derfor kun et styringsverktøy som viser muligheter og begrensninger med de midler vi kan påregne det kommende regnskapsår..

3. Satsningsområder 2019:

Føringer i økonomiplan 2019 – 2022:

Med utgangspunkt i vår kommuneplan og statlige føringer er det i de ulike etater satt en rekke utviklingsmål.

Med tanke på den økonomiske utvikling, og behov for tilpasning, har vi to hovedretninger vi kan velge mellom:

- Opprettholde og videreutvikle et kommunalt tjenestetilbud, som gjør kommunen attraktiv som bosted og næringsetablering. Her vil en forventet befolkningsvekst føre til at kommunens frie inntekter vil øke..
- For å bringe den kommunale økonomi i balanse redusere det kommunale tjenestenivå i takt med reduserte inntekter.

Den ene utviklingsretningen kan sies å være offensiv, den andre passiv. En foreslår her en strategi som har i seg "noe" i begge tilpasninger. For å kunne opprettholde et levende lokalsamfunn på minimum dagens nivå er vi nødt til å satse på tiltak som bidrar til positiv befolkningsutvikling. For å klare dette er vi nødt til å skaffe oss økonomisk handlefrihet. Samtidig er vi nødt til å dimensjonere våre tjenester med hensyn til kvalitet (nivå), og hvor i kommunen tjenestene skal gis.

Uansett, slik som tidligere beskrevet, er kostnadssiden i kommunen i stor grad relatert til lønn. Derfor må mål og tiltak i stor grad rettes mot dette.

Hovedmål:

Inneha et årlig positivt netto driftsresultat med en drift som oppfyller krav satt lov, forskrift og sentrale føringer, samt som legger til rette for positiv samfunnsutvikling. I henhold til denne plan vil kommunen gjennom omfordelinger/innsparingstiltak og inntektsøkninger, bringe økonomien til et "bærekraftig" nivå.

Delmål:

1. Kommunen skal være svært kritisk m.h.t å ta nye investeringer i planperioden utover de føringer som ligger i 2017 budsjettet. Rehabilitering av PO-tunet har høyeste prioritet. Investeringer som er nødvendig for å imøtekomme lovkrav på kommunale tjenester har høy prioritet. Investeringer som i etterkant av gjennomføring medfører inntektsøkning, eller utgiftsbetring, og således forventes å være lønnsomme, kan likevel gjennomføres selv om dette medfører økt langsiktig lånegjeld.
2. I løpet av planperioden skal ressursinnsatsen målt i antall kommunale årsverk reduseres med minimum 2 innenfor dagens tjenesteområder. (Stillinger knyttet til spesielle prosjekt eller stillinger finansiert med øremerkede midler inngår ikke i beregningsgrunnlaget.) Dette skal søkes gjennomført uten at det gjennomføres overtallighetsoppsigelser i organisasjonen.
3. Før en foretar faste nyansettelser i ledige stillingshjemler skal saken vurderes samlet av rådmannens ledergruppe. Følgende skal vurderes med utgangspunkt i stillingsanalyse og kravspesifikasjon:
 - Kan en gjennom interne/tverrsektoriell tilpasning legge hele eller deler av oppgavene over i andre stillingshjemler? (Hvis ja: Forutsetter drøftelser med ansatte/tillitsvalgte.)
 - Har vi ansatte som har fortrinnsrett ut fra AML § 14.2, eller behov for tilrettelegging ut fra helsemessige årsaker AML § 4-6?
 - Er det mulighet for sammenslåing av deltidsstillinger, kontra vesentlige ulemper for arbeidsgiver?
 - Har vi ansatte som har meldt ønske om utvidet stilling, jfr. HTA kap 1§2, pkt. 2.3.1, 2.ledd?

I ledighet i stillingshjemler som i vesentlig grad arbeider med ikke lovpålagte oppgaver, skal saken vurderes politisk før en foretar nyansettelse.

4. Nedgang i tjenestebehov skal fortrinnsvis medføre tilsvarende relative nedgang i nettokostnad for den samme tjeneste, hvis ikke spesielle forhold skulle tilsi noe annet. Tilsvarende skal økt tjenestebehov prioriteres med økte ressurser.

5. Kostratall skal benyttes aktivt som et grunnlag for vurdering av ressursinnsats, og evt behov for omorganisering. Ekstern rådgivingsbistand skal benyttes for mer inngående analyser.
6. Jobbnærværet skal i løpet av planperioden økes til minimum 93,5% i organisasjonen som helhet.
7. Øke kommunens inntekter gjennom bl.a. å øke eiendomsskattesatsen.
8. Kommunen skal innta et aktiv forhold til kommunesamarbeid for å sikre kommunalt tjenestenivå.
9. Føringer lagt i revidert kommuneplan, skal implementeres i kommunens øvrige planlegging og valg av tiltak. Dette for å fremme kommuneplanens hovedmålsetting.

Statlige føringer:

- Styrket helsestasjon- og skolehelsetjeneste
- Opptrapping i hht plan for rus, habilitering og rehabilitering
- Tidlig innsats i skolen
- Gratis kjernetid barnehage, utvidelse til også å gjelde 2-åringer
- Dagaktivitetstilbud demente
- Deltidsreformen, brannmannskap – strukturendringer brann/redning
- Psykologtjeneste i kommunene (2020)
- Innovasjon og digitalisering i kommunene
- Styrking av fastlegeordningen
- «Innstramming» i eiendomsskatteordningen

Kommunale fokusområder i 2019 h.h.t. overordnede planer og statlige føringer:

(Når det gjelder nærmere spesifisering av den enkeltes virksomhets årsplaner, henvises til etatsvise planer. I budsjettet er det under punkt årsplaner pr. fagansvar kun tatt med endringer med budsjettmessig konsekvens/evt. endret aktivitet i forhold til tidligere og som er planlagt i 2018.)

- Inneha aktivitet og tjenesteproduksjon på et "bærekraftig" økonomisk forsvarlig nivå.
- Opprettholde gode og forsvarlige tjenester der det legges vekt på å skape stabilitet og trygghet i grunntjenestene.
- Gjennom lokale prioriteringer, samt i fellesskap med nabokommuner, legge strategier og gradvis implementere nødvendige tiltak for å møte nye utfordringer.
- Sette fokus på befolknings- og samfunnsutvikling i tråd med mål og tiltak satt i vedtatt kommuneplanens samfunnsdel og bolystplan. Etablere bolystprosjektet med bidrag fra bl.a. kultursjef.
- Aktivt IA-arbeid
- Oppfølging av kommunal planstrategi, samt vedtatte prioriterte tiltak i h.h.t. Strategisk næringsplan.
- Etterlevelse av vedtatte organisasjonsverdier
- Økt innsats innenfor forebygging i helsesektoren
- Videreutvikle en vellykket integrering ifm bosetting av flyktninger
- Ha god framdrift på prosjekt rehabilitering av PO-tunet, samt andre vedtatte investeringsprosjekter.
- Øke innsatsen for målrettet rekruttering, spesielt når det gjelder helse- og omsorgssektoren. Lærlingeordning innen helsefag og oppvekstsektor vil også være et ønsket og naturlig tiltak.

4. Investeringsbudsjettet

I de nye regnskapsforskriftene for kommunene skal investeringsbudsjettet være årlig på linje med driftsbudsjettet. Dette betyr at alle tidligere budsjetterte investeringsprosjekter som ikke er fullført siste år, må budsjetteres på nytt (rest) sammen med nye prosjekter.

Alle tall i kr. 1.000 og inkl mva.

Prosjektnr.		2019
0201	Lauvsnes skole, (keramikkrom mm)	125
0210	Vik, stedsutvikling (omlegging vei)	200
0283	Kunstgressbane	12.700
3710	Teknisk utstyr helse (hjelpemidler)	125
0420	Vel Lauvsnes (omlegging Storfjellvei)	375
0421	Vegadressering (skilt mm)	150
0408	Asfaltering (Av plasser ved kommunale bygg + 1 mill inkl mva til veier)	2.000
4231	Sitter – Lauvsnes (grunnundersøkelse, planlegging veg)	1.000
4009	Utvorda Vassverk (overtakelse)	500
0440	Storlavika, planlegging	150
0442	Storlavika vest (slipplate mm)	1.950
0443	Miljøbygget (Heis, inngangsparti, fysioterapi, arkiv mm)	1.760
4427	Utbygging Vangan barnehage	17.000
0301	Pleie og oms.tun (planlegging)	1.000
0303	Nye Pleie og oms.tun, (Fase 2)	49.715
0304	Kvitveistunet	150
0403	Havner (inkl erverv av areal Sitter havn)	600
0404	Kloakk, Øra	335
0431	Lauvsneshaugen Nord (erverv og utbygging boligfelt)	8.500
4503	Tomteområde Fløanskogen (Kjærlighetsstien)	1.300
4508	Kystfiber	5.200
0886	Egenkapitalkrav KLP	464
4509	Bygdafiber	4.000
4510	Veglys/belysning	150
Sum investeringer		109.449
Finansieres slik:		
	Bruk av lånemidler	19.194
	Salg av anleggsmidler	2.500
	Tilskudd til investeringer	48.000
	Kompensasjon for merverdiavgift	14.055
	Mottatte refusjoner	3.500
	Bruk av avsetninger	22.200
Sum Finansiering		109.449

Detaljert oppstilling og finansiering av investeringene vil fremgå av tallbudsjettet.

5. Driftsbudsjettet

Rådmannens budsjettutkast, drift, innehar ut fra dette følgende endringer i forhold til 2018 budsjett:

- Gebyrauke på ca 2,4%, med unntak det som styres av lov, forskrift og selvkost. (Gebyrregulativ fremmes som egen sak)
- Forventet lønns- og prisvekst på 2,8% (deflator), herav en årslønnsvekst på 3,25%. Det er imidlertid ikke lagt inn kostnadsøkninger på vare og tjenestekjøp som vi selv rår over. Dette er i seg selv et viktig innsparingstiltak – kommunal effektivisering og som utgjør ca. kr. 250.000. Kjente størrelser på kjøp av tjenester, forsikringer mv lagt inn.
- Uendret rentenivå
- Prognosemodell på forventet inntekt fra rammetilskudd og skatteinngang (frie inntekter) er benyttet.
- Flere områder blir tildelt flere ansvars- og arbeidsoppgaver uten økning av adm. stillingsressurs.
- Budsjett knyttet til integreringstjenesten for bosetting av flyktninger lagt med en nettokostnad på kr. 0,-.

Følgende endringer/tiltak i driftsbudsjett for 2019 i forhold til 2018 er lagt inn (utover det forannevnte):

Hovedansvar 0, Sentrale styringsorganer, total netto kostnadsøkning kr. 105.000:

- Gjennomføring av fylkestings- og kommunevalg, kr. 105.000
- Innkjøp og innføring av nettbrett for politikere etter kommunevalget, nettokostnad kr. 0,-. (Kostnaden på kr. 110.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))

Hovedansvar 1, Fellesutgifter, stab støtte, total netto kostnadsøkning kr. 0,-:

- Ansvarsområdet knyttet til integreringstjeneste er overflyttet til Oppvekst- og kulturretat.
- To-årig Bolystprosjekt, nettokostnad kr. 0,-. (Kostnaden på kr. 400.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet), kr. 200.000. Resterende med øremerket tilskudd fra stat (skjønnsmidler))
- Årsprosjekt; opprydding depotarkiv og avslutning av arkivserier, nettokostnad kr. 0,-. (Kostnaden på kr. 230.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))
- Ekstraordinær økning av kontingent NFKK, nettokostnad kr. 0,-. (Kostnaden på kr. 70.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))
- Årsprosjekt, rekrutteringstiltak, nettokostnad kr. 0,-. (Kostnaden på kr. 200.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))

Hovedansvar 2, Oppvekst og Kultur, total netto kostnadsøkning kr. 457.000.

- Utvidet åpningstid SFO, kr. 33.000.
- Styrk pedagogisk- og grunnbemanning Vangan barnehage siste halvår, kr. 204.000.
- Ansettelse av en ekstra lærling, kr. 45.000
- Økte kostnader skuleskyss, kr. 135.000.
- Videreføring i ett år til med sommeråpen Vangan Barnehage, nettokostnad kr. 20.000 i tillegg til kr. 60.000 finansiert med disposisjonsfond, Særlige formål (Havbruksfondet). (Dvs. avsatt bruttokostnad på kr. 80.000)
- Fullfinansiering av avtale ned Namsos IKT, ekstra ressurs, kr. 20.000
- Ettårstiltak; Felles for etaten, utstyr, prosjekt etc, nettokostnad kr. 0,-. (Kostnaden på kr. 80.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))

Hovedansvar 3, Helse og omsorg m.v., total netto kostnadsreduksjon kr. 250.000.

- Styrk administrativ ressurs, toårig prosjekt, nettokostnad kr. 0,-. (Årskostnaden på kr. 650.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))
- Videreføring av prosjekt «Inn på tunet», nettokostnad kr. 0,-. (Dekkes av prosjektmidler)
- Videreføring av kreftkoordinator, nettokostnad kr. 0,-. (Dekkes av prosjektmidler)
- Styrk grunnbemanning Kvitveistunet medfører innslag på tilskuddsordning for ressurskrevende tjenester, netto kostnadsreduksjon på kr. 250.000.
- Ettårstiltak; Felles for etaten, utstyr, prosjekt etc, nettokostnad kr. 0,-. (Kostnaden på kr. 80.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))

Hovedansvar 4, Næring, Miljø og Teknisk., total netto kostnadsøkning kr. 0,-.

- Overtakelse og drift av Utvorda vannverk, Nettokostnad kr. 0,-.(Var-område)
- Prosjektstilling, byggeprosjekter, Nettokostnad kr. 0,-. Finansieres over brannbudsjett og investeringsbudsjett.
- Ettårsprosjekt; Ekstraordinært veivedlikehold. Nettokostnad kr. 0,-.
- (Kostnaden på kr. 800.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))
- Prosjekt, felles kystsoneplan, nettokostnad kr. 0,-.
- (Kostnaden på kr. 50.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))
- Prosjekt, felles Vannkoordinator i Namdalen, nettokostnad kr. 0,-.
- (Kostnaden på kr. 19.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))
- Ettårstiltak; Felles for etaten, utstyr, prosjekt etc, nettokostnad kr. 0,-.
- (Kostnaden på kr. 80.000 dekkes inn av disposisjonsfond; Særlige formål. (Havbruksfondet))
- F.o.m 2019 vil ikke Trøndelag Fylkeskommune bidra med delfinansiering av interkommunal stilling; Marin seniorrådgiver i Trøndelag. Flatanger kommune er vertskommune til denne stilling.

Stillingen videreføres på dagens nivå i 2019, og finansieres av øvrige medlemskommuner på dagens nivå, samt med oppsparte fondsmidler. Det arbeides med å finne en videreføring av hele eller deler av funksjonen f.o.m. 2020, da evt. gjennom organisering i privat regi.

Hovedansvar 5, kirkelige formål.

Reduksjon på budsjettønske Kirkelig Fellesråd med kr. 10.000. (1,8% nominell vekst fra 2018).

Dette medfører at total nettokostnadsendring innenfor driftsområdene fra 2018 til 2019 er på ca kr. 0,-.

Imidlertid settes det i gang en del ekstraordinære tiltak med begrenset varighet som forutsettes å ikke vil gi en varig økning på kostnadsnivået til drift på tilsammen kr. 2.629.000,- i 2019. (Disse er beskrevet ovenfor.)

Disse tiltak finansieres i sin helhet av avsatt disposisjonsfond til særlige formål i forbindelse med kommunestyrets vedtatte disponering av mottatt havbruksfondsmidler høsten 2018. (Her ble bevilgningen på ca. kr. 34,7 mill disponert på følgende måte: kr. 29 mill ble avsatt til ubundet investeringsfond, og kr. 5.722.971 avsatt til nytt disposisjonsfond; «Særlige formål».

Dette betyr at etter årets budsjetterte bruk av disposisjonsfondet til særlige forhold vil det fortsatt gjenstå kr. 3.093.971 til senere disponering.

Hovedansvar 8 og 9:

Eiendomsskatten holdes på samme nivå som i 2018. Finanskostnadene (renter og avdrag) er beregnet å øke med kr. 2.360.000 fra 2018 til 2019. Dette pga store lånefinansierte investeringer. Budsjettet for 2019 salderes med bruk av ordinært disposisjonsfond med kr. 1.505.000. Dette anses og planlegges som et ekstraordinært «tiltak» i 2019, og planlegges utlignet i 2020 i og med at privatskoletrekket på kr. 2,39 mill i kommunens rammeoverføring da vil forsvinne.

Ut fra dette vil en få følgende driftsbudsjett 2019 (Hovedtall på hovedansvarsnivå ned til ansvarsnivå på enkelte poster):

Område	Netto kostnad/inntekt I 1000-kroner	% endring fra budsjett 2018 - 2019
Sentrale styringsorganer	1.637	+ 10,4%
Fellesutg., stab, støtte	8.447	- 11,8%
Oppvekst, kultur	22.891	+ 2,1%
Helse og omsorg, sosial	40.909	+ 3,6%
NMT	10.312	+ 3,4%
Kirkelige formål	1.257	+ 1,9%
Totalt til driftsenhetene:	85.453	
Skatter, rammetilskudd m.v.	-92.955	
Renter og avdrag, anvendelse	7.502	
Driftsresultat	0	

Budsjettramme på hovedansvarsnivå 2019.

Her er regnskapstall for 2017 samt budsjettall for 2018 og 2019. Tall i 1000.kroner.

	2017	2018	2019
HA 0, Sentrale styringsorganer	1.582	1.483	1.637
HA 1, Fellesutg., stab, støtte	6.742	9.573	8.447
HA 2, Oppvekst, kultur	20.676	22.430	22.891
HA 3, Helse, omsorg mv	36.915	39.503	40.909
HA 4, NMT	10.779	9.969	10.312
HA 5, Kirkelige formål	1.218	1.234	1.257
HA 8, Skatter, rammetilskudd mv	-85.996	-89.452	-92.955
HA 9, Renter, avdrag, anvendelse	4.918	5.260	7.502
Resultat (+ =mindreforbruk)	3.166	0	0

Økonomisk oversikt drift, budsjett 2019

Driftsinntekter	1000 kroner
Brukerbetalinger	4.909
Andre salgs- og leieinntekter	9.375
Overføringer med krav om motytelse	5.102
Rammetilskudd	55.000
Andre statlige overføringer	5.865
Andre overføringer	853
Skatt på inntekt og formue	28.000
Eiendomsskatt	5.200
Sum driftsinntekter	114.304

Driftsutgifter	
Lønnsutgifter	65.339
Sosiale utgifter	11.098
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	15.157
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	13.691
Overføringer	7.796
Avskrivninger	4.140
Fordelte utgifter	-441
Sum driftsutgifter	116.780

Brutto driftsresultat	-2.476
------------------------------	---------------

Finansinntekter	
Renteinntekter og utbytte	870
Mottatte avdrag på utlån	20
Sum Eksterne finansinntekter	890

Finansutgifter	
Renteutgifter og låneomkostninger	3.600
Avdrag på lån	6.285
Utlån	35
Sum eksterne finansutgifter	9.920

Resultat eksterne finanstransaksjoner	-9.030
--	---------------

Motpost avskrivninger	4.240
Netto driftsresultat	-7.266
Interne finanstransaksjoner	
Bruk av disposisjonsfond	5.481
Bruk av bundne fond	1.955
Sum bruk av avsetninger	7.436
Avsatt til bundne fond	170
Sum avsetninger	170
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0

Økonomisk oversikt viser at selv om det framlegges et budsjett med full inndekning, og som ender med et regnskapsresultat i balanse, budsjetteres det med et netto negativt driftsresultat på kr. 7.266.000. Netto negativt driftsresultat finansieres således opp med bruk av tidligere avsetninger/oppsparte midler (fonds). På sikt er dette selvfølgelig ikke bærekraftig. Rådmannen mener likevel at dette kan forsvares for 2019 med følgende begrunnelse:

- Kr. 2.629.000 av fondsbruken belastes avsatt disp.fond fra havbruksfondet i 2018. Dette finansierer i 2019 tiltak av ikke varig karakter. (Prosjekter o.l. – se oversikt avgitt tidligere under kap. 5.)
- Kr. 1.347.000 av fondsbruken belastes avsatt disp.fond fra ubrukt statlig tilskudd til integrering. Dette finansierer i 2019 tiltak innenfor integreringstjenesten. (Her er det lagt en økonomisk plan som tar høyde for avvikling av tjenesten innen utgangen av 2020)
- Kr. 1.505.000 av fondsbruken belastes «ordinært» disposisjonsfond. I økonomiplanen er denne fondsbruk nullet ut i 2020 i og med at en da forventer en økning i kommunens rammetilskudd. Forventet økning skyldes at privatskoletrekket på kr. 2,39 millioner som ligger inne for 2019 da vil forsvinne.

Den økonomiske oversikten for budsjett 2019 viser imidlertid uten tvil at budsjettet er stramt, og marginalt «økonomisk bærekraftig». 2019 må anses som et unntaksår mht finansiering av drift med oppsparte midler. Likeledes er det ikke rom for ytterligere økning av driftsnivået i de kommende år i økonomiplanperioden, snarere tvert imot. I 2020 forutsetter framlagte økonomiplan at en ut fra innfasing av nye lovpålagte tiltak mm, må senke ressursbruken på enkelte andre tjenester. Skulle vi imidlertid oppleve en realnedgang i kommunens frie inntekter som skyldes at vi ikke klarer å følge landsgjennomsnittet i folketalls- og demografisk – utvikling, og/eller en merkbar økning i rentenivået, må det totale driftsnivå senkes ytterligere.

Ønskede tiltak som ikke er prioritert i driftsbudsjett for 2019:

Den økonomiske status har gjort at administrasjonen ikke har arbeidet vesentlig med ønsker om nye tiltak utover det å sikre det lovpålagte i framlagte budsjettforslag.

Av tiltak som ikke er blitt prioritert i budsjettprosessen nevnes:

- Styrking av stillingsressurs på kommunens servicekontor (20%)
- Kursing exel-regneark og Geogebra (grunnskole)
- Oppussing ungdomsklubb (Finansieres med Salmarfond?)
- Ekstraressurs for reiser, oppfølgingsordningen (grunnskole)
- Utstyr/kursing nettbrett (barnehage)
- Styrking av ressurs ifbm skolemåltid
- Ikke videreføring av en uke lengre sommeråpen barnehage på Solbakken.
- Styrking av personellressurs helsesøster, 20%
- Avsetning av budsjetttramme for å dekke kaskoskader på inventar, biler og bygninger.
- Økt intern ressurs for prosjektarbeid, internkontroll og plan.

Rådmannen vil sterkt fraråde en videre svekkelse av balansen i driftsbudsjettet. Inne i årets driftsbudsjett ligger bl.a. flere varige driftsoppgaver som er finansiert med oppsparte midler/fond. Dette må fases ut i 2020.

Rådmannen er imidlertid bekvem med at, selv med dagens økonomiske utfordringer, vil en med foreliggende budsjettutkast klare og skjerme, samt opprettholde, et godt og lovmessig tjenestetilbud. Det er imidlertid bekymringsfullt at økonomisk press på stadig flere tjenester i stadig større grad også vil presse våre ansatte.

6. Nærmere beskrivelse av hvert hovedansvar inndelt i fagansvar:

Når det gjelder nærmere spesifisering av den enkeltes virksomhets årsplaner henvises til strategiplaner og handlingsplaner. I budsjettet er det under punkt årsplaner tatt med endringer med budsjettmessig konsekvens/evt. endret aktivitet i forhold til tidligere (2016) og som er planlagt i 2017.

6.1 Hovedansvar 0; Sentrale styringsorganer

6.1.1 Beskrivelse av virksomheten:

Området omhandler drift av politiske utvalg og råd, godtgjørelse og honorarer til politikere. Kommunens lovpålagte kontrollvirksomhet ligger også inne i dette område.

6.1.2 Ressursinnsats pr. fagansvar:

Regnskapstall for 2017, budsjettall for 2018 og 2019. Alle tall i 1000-kroner.

	2017	2018	2019
Fagansvar 00, Sentrale styringsorganer	1.333	1.267	1.298
Fagansvar 02, Styringsorganer	206	216	234
Fagansvar 04, Valg	43	0	105
Fagansvar 05, Partistøtte	0	0	0
Som hovedansvar 0	1.457	1.499	1.637

6.1.3 Årsplan pr. fagansvar:

Fagansvar 00, Sentrale styringsorganer.

Samme frekvens på ordinære møter som i 2018. En forutsetter en videreføring av frekvens på kveldsmøter i politiske utvalg. (Minimum 50% av møtevirksomheten skal gjennomføres etter kl. 16.00)

Det er lagt inn innkjøp av nettbrett og innføring av elektronisk møtebokbehandling for politikere etter kommunevalget 2019. Dette til en kostnad beregnet til kr. 110.000. Dette finansieres av avsatt disposisjonsfond knyttet til særlige formål (havbruksfond).

Fagansvar 02, Styringsorganer:

Videreføring av 2018-nivå. Kontrollutvalgets vedtatte budsjett er lagt til grunn.

Fagansvar 04, Valg:

Det gjennomføres kommune- og fylkestingsvalg høst 2019. Beregnet kostnad kr. 105.000.

Fagansvar 05, Partistøtte:

F.o.m 1.1.06 overtok fylkesmennene de oppgaver som kommune og fylkeskommune tidligere hadde med å betale ut statlige tilskudd til kommune- og fylkespartiene. Dette er hjemlet i partloven og kommunal finansiering er ikke lovpålagt. I 2015 ble det i tillegg bevilget samlet kr. 22.000 i lokal kommunal partistøtte. Fra og med 2016 ble partistøtten fjernet.

6.2 Hovedansvar 1, Fellesutgifter, stab, støtte:

6.2.1 Beskrivelse av virksomheten:

Samordne og koordinere kommunens virksomhet på alle områder
 Tilsyn med den samlede kommunale drift
 Felles organisasjonsutvikling og personalarbeid
 Kommunal informasjon
 Overordnede og strategiske planer
 Nødvendig saksbehandling
 Økonomiplan, årsplan og budsjett
 Regnskap og økonomiforvaltning
 Drift av eiendomsskattekontor
 Lønnsutbetaling og lønnsregnskap
 Forvaltning og innkreving av kommunale formidlingslån
 Driftsansvar IT anlegg, systemer og applikasjoner

6.2.2 Ressursinnsats pr. fagansvar:

Regnskapstall for 2017 budsjettall for 2018 og 2019. Alle tall i 1000-kroner.

	2017	2018	2019
Fagansvar 10, Fellesutgifter	803	1.074	1.073
Fagansvar 11, Diverse prosjekter	-563	1.508	122
Fagansvar 12, Sentraladministrasjon	6.075	6.481	6.742
Fagansvar 13, Revisjon	375	375	375
Fagansvar 14, Tap på fordringer etc.	52	135	135
Fagansvar 17, Avsetninger	0	0	0
Sum hovedansvar 1	6.742	9.573	8.447

6.2.3 Årsplan pr. fagansvar:

Fagansvar 10, Fellesutgifter:

Området inneholder driftsutgifter til kontormateriell, porto, delvis telefon, leasing og kopiering mv samt kontingenter og personforsikringer for hele kommuneorg. Omfanget videreføres på 2018 – nivå, med følgende endring:
 Ekstraordinær økning av kontingent til vårt medlemskap i NFKK (Nettverk for fjord- og kystkommuner) på kr. 70.000. Dette finansieres av avsatt disposisjonsfond knyttet til særlige formål (havbruksfond).

Fagansvar 11, Diverse prosjekter:

Området inneholder forvaltningskostnader i forbindelse med drift av eiendomsskatteordningen. Aktivitet i 2018 videreføres i utgangspunktet på samme nivå i 2019. Imidlertid vil et evt. vedtak i tråd med det som ligger inne i forslag til statsbudsjett om endring av takseringsregler på boligeiendommer bli vedtatt, vil dette medføre betydelig ekstraarbeid i forbindelse med omtaksering i 2019.

Merarbeidet som er tilført eiendomsskattekontoret er ikke kompensert med økte administrative ressurser. Dette berører dette hovedansvarsområde, men også hovedansvarsområde 4, NMT.

Integreringstjenesten knyttet til bosetting av flyktninger ble i sin helhet overført fra sentraladministrasjonen over til Oppvekst- og kulturetat høsten 2018.

Fagansvar 12, Sentraladministrasjon:

I h.h.t. vedtak i administrasjonsutvalget innehar servicekontortjenesten en 20% stillingshjemmel for å tilby skolesekretærfunksjon i samme stillingsandel. Denne ekstrakostnad refunderes gjennom en internoverføring fra hovedansvarsområde 2. Denne ordning videreføres også i 2019.

I løpet av 2011 ble det innført bedriftshelsetjeneste i hele kommunen i h.h.t. forskrift. Dette videreføres på samme nivå i 2019.

Fagansvarsområdet innbefatter også felles IT-utgifter for hele organisasjonen, deriblant 40% IT-konsulentstilling. Dette kjøpes fra Namsos kommune og Midtre Namdal samkommune. Det gjennomføres følgende endringer innenfor ansvarsområdet i forhold til 2018:

- Igangsetting av vedtatt Bolystprosjekt, beregnet totalkostnad på kr. 400.000. Dette finansieres av avsatt disposisjonsfond knyttet til særlige formål (havbruksfond) med kr. 200.000, og tilsvarende beløp finansieres med øremerket bevilgning fra statlige skjønnsmidler.
- Lukking av avvik knyttet til depotarkiv, samt ekstraordinært arbeid knyttet til avslutning av arkivserier. 40% engasjementstilling beregnet til en årskostnad på kr. 230.000. Dette finansieres av avsatt disposisjonsfond knyttet til særlige formål (havbruksfond).
- Ekstraordinært prosjekt knyttet til rekrutteringsarbeid beregnet til en årskostnad på kr. 200.000. Dette finansieres av avsatt disposisjonsfond knyttet til særlige formål (havbruksfond).

Fagansvar 13, Revisjon:

I henhold til kontrollutvalgets budsjettforslag.

Fagansvar 14, Tap på fordringer etc.:

Budsjetteres ut fra forventet inntektstap og budsjetteres på samme nivå som i 2018.

6.3 Hovedansvar 2, Oppvekst og kultur

6.3.1 Beskrivelse av virksomheten

Området er delt inn i følgende ansvarsområder:

- Fagansvar 21: Oppvekst- og kulturkontoret
- Fagansvar 22: Grunnskolen
- Fagansvar 23: Andre undervisningsformål som omfatter voksenopplæringa
- Fagansvar 24: Barnehager
- Fagansvar 25: Skolefritidsordningen (SFO)
- Fagansvar 26: Kommunal musikksskole
- Fagansvar 27: Bibliotek
- Fagansvar 28: Kultur: Hilstad bygdemuseum, Bygdebøker, Idrett, friluftsliv og mosjon, Ungdomsklubb, UKM, Bygdekino og Frivilligsentralen
- Fagansvar 29: Flatangerhallen

Politisk styringsorgan for området er Formannskapet.

Oppvekstsektoren arbeider i hovedsak underlagt følgende lovverk og forskrifter, i tillegg til lokale vedtekter og øvrige kommunale vedtak og planer:

- Barnehageloven og tilhørende forskrifter
- Opplæringsloven med tilhørende forskrifter
- Lærerplanene for grunnskolen, Kunnskapsløftet 06
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
- Lov om voksenopplæring (Voksenopplæringsloven)
- Intergreringsloven

6.3.2 Ressursinnsats pr. fagansvar

Netto driftsutgifter.

Regnskap 2017, revidert budsjett 2018 og budsjett 2019. Alle tall i 1000 kr.

	Ansvarsområder	2017	2018	2019
21	Oppvekst- og kulturkontoret	913	968	1.002
22	Grunnskole	12.247	12.842	12.628
23	Andre undervisningsformål	12	12	67
24	Barnehager og fritidshjem	5.178	6.095	6.441
25	Skolefritidsordning (SFO)	743	786	860
26	Kulturskolen	364	477	529
27	Bibliotek	384	392	398
28	Andre kulturformål	766	792	898
29	Flatangerhallen	68	66	68
	Netto driftsutgifter	20.676	22.430	22.891

6.3.3 Årsplan pr fagansvar

Generelt:

Føringar gitt fra rådmannen i forhold til lønn og sosiale omkostninger er lagt til grunn for budsjett 2019 i tillegg til budsjett for 2018, regnskap hittil i 2018 samt tidligere politiske vedtak om nye tiltak.

Det er gjennomført ett møte om budsjett med alle hovedtillitsvalgte i et felles møte.

Når det gjelder oppvekstsektoren er det et stramt budsjett som legges fram. Konsekvensen av at Flatanger Montessoriskole er lagt ned, var at Lauvsnes skole ble tilført 17 nye elever ved oppstarten av skoleåret 2018-19. Kostnadene til undervisningsmateriell er likevel ikke økt; På grunn av innføring av nye læreplaner høsten 2020 vil det ikke bli kjøpt inn nye lærebøker i 2019, kun engangsbøker, og lærerne bruker teknologien mer og mer som et hjelpemiddel i undervisningen som ikke er like lærebokstyrt som den tradisjonelt har vært. Det er derfor budsjettert med mindre driftskostnader pr. elev enn for 2018.

Skolene og skoleeier er i oppstartfasen av innføring av nye læreplaner som skal tas i bruk fra høsten 2020. Dagens fagnavn skal beholdes, men innholdet skal fornyes i alle fagene. Dette får store konsekvenser i sektoren i 2019, det er et stort arbeid som skal gjøres i forkant i forhold til å forberede innføringen. I løpet av skoleåret 2019-20 må skolene og skoleeier planlegge og organisere gode prosesser for å gjøre seg kjent med hvordan læreplanene best skal innføres i praksis. Arbeidet med fagfornyelsen skal gjennomføres i tett samarbeid med skolenettverket i Indre Namdalen (Namdalseid, Fosnes, Overhalla, Namsos og Flatanger).

For tallbudsjettet nevnes:

- Innsparinger fra 2018 er videreført i 2019.
- Nye krav når det gjelder til barnehager og skoler innebærer større arbeidsmengde for alle ansatte uten at ressursene økes. Dette gjelder krav til
- Økt ressurs i voksenopplæringa for å styrke tilbudet fører også til mer administrativt arbeid.
- Tilsvarende som for flere foregående år er det innsparing tilsvarende prisveksten på alle driftsposter. Dette gjelder ikke for tjenester vi kjøper fra andre der årlig prisjustering konkret beskrives i avtalen.
- Egenbetalingssatser der kommunen selv avgjør nivået er i gjennomsnitt økt med 2,4 %. Foreldrebetalingen i barnehagen følger statens makssatser. Det vises til egen sak om forslag til nye egenbetalingssatser.

Fagansvar 21, Oppvekst- og kulturkontor:

Fagansvar 23 voksenopplæringa er styrket dette skoleåret i form av at det er tilført en assistentressurs og at lærerressursen er økt, dette for å ha større muligheter til å differensiere og dermed gi et enda bedre kvalitativt norskopplæringstilbud. Større personalgruppe betyr også mer administrativt arbeid, men begge stillingene er midlertidige for skoleåret 2018-19. Det forventes at det vil bli betraktelig færre elever ved oppstart av skoleåret 2019-20 og at lærer- og assistentressursen blir redusert, noe som igjen vil føre til mindre administrasjon. Integreringstjenesten ble i 2018 lagt under oppvekstetaten, og dette medfører betydelig mer administrativt arbeid i 2019.

Fagansvar 22, Grunnskole:

Fagansvar 22 omfatter grunnskolen felles, Lauvsnes skole og Utvorda skole. Grunnskolen felles omfatter skoleskyss, kjøp av elevplasser i Osen og Namdalseid, PPT (pedagogisk-psykologisk tjeneste som er interkommunal) og særskilt norskopplæring til fremmedspråklige elever. I tillegg omfatter fagansvaret kostnader med kompetanseutviklingstiltak for skolene.

Det er lagt følgende endringer i 2019-budsjett i forhold til budsjett 2018:

- Reduksjon i kostnader til kjøp av tjenester utgjør kr 195 000. For 2018 gjelder posten kompetanseheving i bruk av Ipad i undervisningen. Beløpet reduseres på grunn av at etaten vil få tilført statlige midler via Namdals-nettverket som også skal brukes til denne kursingen. Budsjett for 2019 gjelder kjøp av ekstra IKT-ressurs som tilsvarer 20 % stilling til sammen, i 2018 er utgiften budsjettet som en lønnsutgift, men dette er kjøp av tjeneste fra IKT Namsos. Avtale med IKT Namsos ble inngått grunnet økt digitalisering i undervisningen og innkjøp av nettbrett.
- Reduserte utgifter på grunn av kjøp av færre skoleplasser til andre kommuner utgjør kr 415 000.
- Økning i kostnaden for PPT utgjør kr 22 000.
- Økning i kostnader til skoleskyss på grunn av at elevene fra Utvorda velger å gå både på Lauvsnes og Statland skole utgjør kr 135 000,-.

De tre siste punktene gjelder forpliktende avtaler og tidligere politiske vedtak som etaten ikke kan påvirke.

Skolene i Flatanger har takket ja til statlig støtte og veiledning via Fylkesmannen gjennom oppfølgingsordningen som er en av tre hovedpunkter i ny modell for kompetanseutvikling i skole. Skoleeier og skolelederne skal i tillegg benytte seg av Veilederkorpsset i regi av Utdanningsdirektoratet, dette skal gjøre skolene bedre rustet til å gjennomføre systematisk utviklingsarbeid. Utviklingsarbeidet som blir gjennomført i forbindelse med oppfølgingsordningen finansieres i sin helhet av Utdanningsdirektoratet via Fylkesmannen.

Det er laget overordnede mål for skolene på områder som bør forbedres og i forhold til sentrale føringer, målene skal være utgangspunkt for mer detaljert planlegging:

Framtidige mål for skolene

Overordnet:

- Bedre elevenes lese- og skriveferdigheter
- God sammenheng i arbeidet mellom barnehage og skole
- Arbeide aktivt og systematisk for å fremme et godt psykososialt miljø, jfr. Opplæringslovens § 9A-3.
- Planlegging og gjennomføring av prosesser for innføring av nye fagplaner.

Mulige tiltak for å nå målene:

- Systematisk bruk av språkløyper (både barnehage og skole)
- Utarbeide plan for bruk av nasjonale prøver
- Utvikle en systematikk rundt bruken av I-pad som pedagogisk verktøy i tidlig innsats, leseopplæringa og i lesing i alle fag.
- Samarbeid med de andre kommunene i Namdalsnettverket der felles prioriterte områder er fagfornyelsen og begynneropplæringa.
- Skolere en ressurslærer som er pådriver for satsingen i skolene
- Sette av tid til implementering av nye rutiner i forhold til Opplæringslovens § 9A.

For Lauvsnes skole:

- Elevtallet er pr. 22. november 84 fordelt på 1. – 10. trinn.
- Administrativ ressurs omfatter inspektør 20% stilling og rektor i 80% stilling, i tillegg er rektor leder for SFO i på 8 %, og 12 % er avsatt til funksjon som spes.ped.kontakt, rektor har altså et tilsettingsforhold på 100% stilling. Nytt av skoleåret 2018-19 er at ressurs til to trinnledere er tatt bort og erstattet med inspektørstilling.
- Det er et mål å redusere vikarutgiftene. Dette kan gjøres ved å slå sammen grupper. Parallell-legging av fag er også et virkemiddel for å få ned vikarpostene. Dette

medfører at elevene vil få undervisning av kvalifiserte lærere også ved fravær når det ikke er mulig å skaffe kvalifiserte vikarer.

For Utvorda skole:

- Elevtallet er pr. 22. november 7 fordelt på 1. – 5. trinn.
- Den administrative ressursen til rektor er for ca 28 % på skolen, 5% på SFO og 15% i barnehagen. Ansvaret som spes.ped.koordinator ved oppvekstsenteret skal også ivaretas innenfor denne ressursen.

Fagansvar 23, Andre undervisningsformål:

Fagansvaret omfatter voksenopplæringa, tilskudd til Namdal folkehøgskole, språkopplæring for afasipasienter og utgifter til norskopplæring som en del av integreringsprogrammet for flyktninger. Voksenopplæringa har 147 % lærerressurs og 60 % assistentressurs, økning på 30 % lærerstilling og midlertidig assistentressurs i 60 % inneværende skoleår. Ressursen er økt for å ha større muligheter til å differensiere og dermed øke kvaliteten på undervisningen. Større personalgruppe betyr også mer administrativt arbeid. Det forventes at det vil bli betraktelig færre elever ved oppstart av skoleåret 2019-20 og at lærer- og assistentressursen blir redusert. Obligatorisk opplæring i 50 timer samfunnsfag kommer i tillegg til norskopplæringen, denne tjenesten kan vi kjøpe av Namsos voksenopplæring. Utgiftene til opplæring i norsk og samfunnsfag er forutsatt dekt av statstilskudd.

Fagansvar 24, Barnehager og fritidshjem:

Etter flere år med små fødselskull er det gledelig at det i 2018 er et forholdsvis høyt antall fødsler i Flatanger, noe som vil få ringvirkninger i etaten i framover. Det er knyttet stor spenning til antall barn i årskullene som kommer seinere.

Når det gjelder ansatte i barnehagene er det fastsatt normer for både pedagogtettethet og grunnbemanning, nytt fra 1. august 2018. Hvis det skal være full barnehagedekning i kommunen må bemanningen økes i henhold til de nye kravene til minimumsbemanning. Prognosen viser at barnehagen fylles opp til 64 plasser høsten 2018. Det er pr. i dag noe usikkerhet i forhold til om bemanningen må økes før 1. august. Pr. 23. november er det totalt 35 unger som har plass i Vangan barnehage, og det er 48 plasser som er oppfylt.

Solbakken barnehage er samordnet med SFO. Det er pr. november 2018 fire barn i barnehagen, ett mindre enn på samme tid i fjor.

Barnehagesatsene følger makspris for hel plass, og redusert tilsvarende for reduserte plasser. Det ble i 2015 innført inntektsgradert foreldrebetaling i barnehagene og gratis kjernetid for 4- og 5-åringer knytta til familiens økonomi. Fra 2016 omfatter ordningen med gratis kjernetid også 3-åringene. *Fra 1. august 2019 utvides ordningen også til å omfatte 2-åringene. Ordningene medfører nye oppgaver for oppvekstkontoret, og det er vanskelig å stipulere økonomisk konsekvens.*

Nytt tiltak prioritert av rådmannen er økt bemanning i form av 35 % pedagog og 75 % fagarbeider, dette utgjør en kostnad på 204 000 ved effekt siste fem måneder.

I forbindelse med budsjettarbeidet for 2018 vedtok kommunestyret følgende:

«Sommeråpen barnehage i Vangan (ansvar 2401), og en uke kortere sommerstengning i Solbakken barnehage (ansvar 2403), tas inn som en ett-årig prøveordning i 2018. Dette gir en kostnadsøkning på kr. 143.000,-. Tiltaket er etterspurt fra både foreldre og næringsliv, og gjennom en prøveordning med evaluering vil permanent ordning bli vurdert fra 2019.

Evaluering ble foretatt i barnehagene 1. oktober, og i Vangan det ble konkludert med at barnehagen ble brukt hver dag, men at åpningstida bør innskrenkes når det er bare 3 ansatte på

jobb, f.eks. kl 08.00 – 15.30, som i mellomjula. I Solbakken viste evalueringen at det ikke er behov for 1 uke lenger åpent om sommeren.

Selv om evalueringen viser at det er et behov for at Vangan holdes åpen hele sommeren, foreslås det likevel at barnehagen holdes stengt i to uker sommeren 2019 på grunn av bygningsarbeider i forbindelse med bygging av ny barnehage. I kommunestyrets endelige budsjettvedtak ble det imidlertid vedtatt at Vangan Barnehage også skal holdes sommeråpen i 2019.

Fagansvar 25, SFO:

Kommunen har SFO-tilbud på Utvorda og Lauvsnes.

I november 2018 er det fire elever som har plass på Utvorda SFO, det samme som i 2017. Tre har hel plass og en har redusert plass.

Ved Lauvsnes SFO var det 18 brukere. Tilbudet om halv plass brukes pr dato av fire elever. Ved begge enhetene er funksjonen som daglig leder for SFO lagt til rektor.

Begge SFO-tilbudene følger skoleruta, men foresatte som ønsker SFO-tilbud før skolestart i august, i høstferie, vinterferie, og etter skoleslutt i juni, gis anledning til kjøp av ekstrasdager. I disse periodene gis SFO-tilbudet på Lauvsnes i utgangspunktet i barnehagen. Egenbetalinga i SFO øker med ca 2,5 % fra 01.01.2019. På Utvorda er åpningstida den samme som for Solbakken barnehage. I Lauvsnes SFO er åpningstida kl 06.45 – kl 16.00

I budsjettet for 2019 ligger forslag fra rådmannen om at åpningstida for SFO Lauvsnes utvides til kl. 16.30, tiltaket vil koste kr. 33 000,-.

Fagansvar 26, Kommunal kulturskole:

Kulturskoletilbudet gis på Utvorda og Lauvsnes, dette skoleåret er det 5 elever på Utvorda og 24 på Lauvsnes. Det er tilnærmet samme antall elever som foregående skoleår, men antall elever i kulturskolen har vært jevnt nedadgående de siste årene. Det er budsjettert med 74 % stilling i kulturskolen, fordelingen er 54 % til lærerressurser fordelt på to lærere og 20 % kulturskolerektor. Funksjonen kulturskolerektor innehas av oppvekstsjef. Ved redusert stillingsbehov i kulturskolen økes ressursen i grunnskolen tilsvarende. Det er for 2019 satt av kr 20 000 til kjøp av tjenester for å ha muligheter til å ha andre tilbud enn musikk og sang, for eksempel kunstscole, dans og teater.

Fagansvar 27, Bibliotek:

Biblioteket er lokalisert på skolen og har lyse og trivelige lokaler. Åpningstiden er tirsdager kl. 11 – 13 og 17.00 – 19.30 samt torsdager kl 10.30 – 14.30. Ansatt i biblioteket har også noen turer til Utvorda i løpet av skoleåret der hun formidler barnelitteratur.

Budsjettforslaget bygger på samme aktivitetsnivå som i 2017. Posten til kjøp av bøker og media ble nesten halvert for en del år tilbake. Et godt skolebibliotek er en stor støtte i skolens pedagogiske arbeid og spesielt med tanke på leseopplæringa, så det er viktig at biblioteket har nok ressurser til å holde seg oppdatert når det e-bøker, bøker og nyheter. I følge Folkebibliotekloven §1 er en av målsettingene for biblioteket å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet.

Fagansvar 28, Kultur:

På grunn av vakanse i kultursjefstillingen siden medio august har det vært lite aktivitet på kulturkontoret siste tertial 2018. Det er flere store oppgaver som ikke har blitt prioritert, som ferdigstilling av kulturminneplanen og prosessen med å kartlegge og verdsette friluftslivsområder i Flatanger kommune. Henvendelser fra publikum i størst mulig grad blitt prioritert, men kommunen har ikke hatt noen representant på aktuelle samlinger og konferanser som omhandler kultur-, idretts- og friluftslivsområdet, det er nødvendig å være oppdatert blant annet for å kunne ha en rådgivende funksjon. Det forventes et langt høyere aktivitetsnivå i 2019.

Reduksjon med kr 23 000 for fagansvar 2840 Andre kulturformål videreføres, dette er prosjektmidler til utarbeidelse av kulturminneplanen og kan dekke lønnsutgifter for kultursjef under arbeidet med kulturminneplanen som bør ferdigstilles i 2019.

Ungdomsklubben, fagansvar 2841 har fast ansatt leder i 10,5 % stilling. Kultursjefen har fagansvar for ungdomsklubben i 10 % stilling. Siden det ikke har vært tilsatt kultursjef i høstsemesteret har ikke stillingsressursen vært stor nok til forebyggende arbeid og evt. utvikling av tilbudet. Ungdomsklubben har god oppslutning og fyller en viktig funksjon for ungdommene i bygda. Lokalene i kjelleren i samfunnshuset er godt egnet til formålet, men har behov for opprustning.

UKM, fagansvar 2842 innebærer arrangering av UKM, inkludert helg med kulturverksted i forkant. Kommunen er med i Den kulturelle skolesekken (DKS) som innebærer økte kulturtilbud til grunnskoleelevene. DKS koordineres av kulturkontoret.

Fagansvar 2845, Frivilligsentralen er forutsatt å ikke påvirke budsjettbalansen.

6.4 Hovedansvar 3, Helsevern, sosiale tjenester, pleie og omsorg

6.4.1 Beskrivelse av virksomheten

Planområdet er delt i følgende programområder/fagansvar:

- Fagansvar 31 Helse, sosial og omsorgskontoret
- Fagansvar 32 Legetjeneste/legevakt
- Fagansvar 33 Fysioterapitjenesten
- Fagansvar 34 Helsestasjon, jordmor m.v
- Fagansvar 35 Sosiale tjenester/bistand
- Fagansvar 36 Barnevern
- Fagansvar 37 Pleie- og omsorg

Virksomheten er politisk ledet av formannskapet som består av 5 medlemmer.

Planområde 3 har ansvar for forvaltning av kommunens helse-, sosial- og pleie- og omsorgstjeneste.

Barnevernstjenesten i kommunen ivaretas gjennom interkommunalt samarbeid med MNS. Lovverk og forskrifter fastsetter hvilke tjenester og tiltak helse-, sosial, barnevern og omsorgssektoren skal yte.

Kommunen skal fremme folkehelse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold, og har ansvar for å gi befolkningen et tilfredsstillende tjenestetilbud.

6.4.2 Ressursinnsats pr. fagansvar

Regnskapstall for 2016, budsjettall for 2017 og 2018. Alle tall i 1000-kroner.

	2016	2017	2018
Fagansvar 31, Helse, sosial, omsorgskontor	963	1 051	1 090
Fagansvar 32, Legetjeneste, legevakt	2 757	2 991	3 084
Fagansvar 33, Fysioterapi	989	1 353	1 288
Fagansvar 34, Helsestasjon m.v.	519	524	527
Fagansvar 35, Sosiale tjenester/bistand	957	1 170	1 166
Fagansvar 36, Barnevern	540	828	842
Fagansvar 37, Pleie og omsorg	29 683	30 756	31 506
Sum hovedansvar 3	36 409	38 673	39 503

Merknad: Økningen skyldes i all hovedsak at forventet lønnsøkning er lagt inn

6.4.3 Årsplan pr. fagansvar

Generelt:

- Som utgangspunkt for budsjett 2019 er budsjett med budsjettjusteringer fra 2018 lagt til grunn. Føringer er gitt fra rådmannen i forhold til lønn og sosiale omkostninger.
- Det er utarbeidet konsekvensanalyse for de ulike tiltakene.
- De største utgiftspostene er knytte til lønn og sosiale omkostninger, variabler som en har liten lokal styring på.
- Alle fagansvar utarbeider årsplaner for sin aktivitet. Her fremgår hovedaktiviteten innenfor de enkelte fagansvar i løpet av året. Det er ett mål at dette vil bidra til en bedre styring av organisasjonens aktivitet innenfor de ulike områder samt også bedre rapporteringer på aktivitet ovenfor det politiske.
- Det foreligger ett stramt driftsbudsjett også for 2019, med så å si ingen styrking av driftsposter utover lønn og sosiale omkostninger og de ulike samarbeidsordningene. Det er funnet rom for noen helt nødvendige tiltak. Dette fremgår av de ulike fagansvar. Også 2019 vil bære preg av ekstraordinær driftssituasjon i forbindelse med pågående utbygging og rehabilitering av PO-tunet.

Fagansvar 31; Helse, sosial, omsorgskontor:

- Det utarbeides årsplan for fagansvaret, hvor aktiviteten fremgår.
- I 2019 vil det bli ett omfattende arbeid i forbindelse med inngåelse av nye samarbeidsavtaler med Nye Namsos. Dette må være på plass innen utgangen av 2019. De fleste fagansvar innen etaten deltar i en eller annen form for samarbeid som må reguleres gjennom inngåtte avtaler. Krav gitt fra sentrale myndigheter og økonomi vil være avgjørende for i hvilken grad Flatanger kommune klarer å rigge faglig forsvarlige tjenestetilbud overfor sine innbyggere.

- Det er innenfor området lagt inn ett ekstratiltak på kr 100 000,- til utsyr etc. innenfor etaten. Dette er midler finansiert fra «havbruksfondet».

Fagansvar 32; Legetjeneste, legevakt:

- Det utarbeides årsplan for fagansvaret, hvor aktiviteten fremgår.
- Kjøp av tjenester kommuneoverlege blir belastet dette område. Ny avtale innen dette område må på plass innen utgangen av 2019.
- Legevaktstjenesten omfatter deltagelse i LiNA-vaktordningen (Legevakten i Namdalen), MNS-legevaktsordningen (Midtre Namdal Samkommune) samt "legevaktsbordet" – AMK-sentralen (113) og daglegevakt. Nye samarbeidsavtaler knyttet til disse vaktordningene må på plass innen utgangen av 2019.
- Kommunestyret har sluttet seg til strategier for å videreutvikle legevaktstjenesten ytterligere, dette bl.a. i tråd med nye lovkrav knyttet i bakvakt. På sikt må en forvente at dette medfører kostnadsøkninger, men for 2019 er det ikke tatt høyde for dette ut over ordinær deflatorjustering.

Fagansvar 33; Fysioterapi:

- Det utarbeides årsplan for fagansvaret, hvor aktiviteten fremgår.
- Det vil frem til påske (eller så lenge det er vann i bassenget) bli gitt tilbud om varmbading 1 gang per uke, 2 partier, samt tilbud til barn med spesielle behov.
- Flatanger kommunes andel i tilknytning til Namdal Rehabilitering er også lagt inn under dette området. Døgnpris uendret for 2019. Utfordringer knyttet til nye kommune konstallasjoner og om/hvordan dette vil innvirke på videre drift og kostnader av Namdal Rehabilitering.
- Videreutvikle funksjonen som kommunal fysioterapeut og få på avklart omfang og behov for forebyggende hjemmebesøk og hverdagsrehabilitering.
- Gjennom investeringsbudsjettet er det avsatt midler til innkjøp av nye tekniske hjelpemidler innenfor fysioterapitjenesten (Tiltak nr.1). Det er også spilt opp ett ønske om å se på mulighetene for en samlokalisering av den totale fysioterapiressursen og utvidelse av lokalene ved Flatanger fysikalske. Dette er lagt til investeringsbudsjettet.

Fagansvar 34; Helsestasjon m.v.:

- Det utarbeides årsplan for fagansvaret, hvor aktiviteten fremgår.
- Kjøp av jordmortjenesten i henhold til inngått avtale med Helseforetaket.
- Følgende tiltak er lagt inn i budsjettet fra og med 2018 og som videreføres i 2019: I forbindelse med mottak av flyktninger er det forutsatt en styrk av helsesøsterfunksjonen på 20 % stilling.
- Det er fra helsesøster samt oppvekstsjefen spilt inn behov for en ytterligere 20 % styrking av helsesøsterressursen innenfor skolehelsetjenesten (Tiltak nr.3). Det er ikke funnet rom for denne styrkingen for 2019.

Fagansvar 35; Sosiale tjenester/bistand:

- Kommunens oppgaver innenfor sosialtjenestens hovedarbeidsområde er fra 1.8.2016 lagt inn under NAV, og ivaretas av en 50 % stillingsressurs.
- Satsene for økonomisk sosialhjelp følger til enhver tid statens gjeldende satser.
- Nye avtaler i forhold til NAV og kommunens sosialtjeneste må også på plass i løpet av året.

Fagansvar 36; Barnevern:

- Fra og med 1.1 2012 ble det vedtatt en organisatorisk endring i barnevernstjenesten i Flatanger. Fra og med denne dato kjøper kommunen tjenester fra barnevernet i MNS. Med dette som bakgrunn er det opprettet en post for kjøp av tjenester fra andre kommuner.
- Fortsatt viktig å ha fokus på å få kontinuitet og kvalitet på rapporteringer som viser utvikling på barnevernsområdet for Flatanger kommune og kostnadsbilde knyttet til dette. Det må fortsatt være ett mål i 2019 å få videreutviklet samhandlingen mellom barnevernet og lokale faginstanser. Ny avtale også her i løpet av 2019.

Fagansvar 37; Pleie og omsorg:

- Dette området omfatter:
 - Pleie- og omsorgs-administrasjon (3700), Utskrivningsklare pasienter (USK), Kommunal Øyeblikkelig Hjelp Døgnopphold (KØHD), i dette inngår også rus og psykiatri(3705), Flatanger pleie- og omsorgstun(3710), Flatanger hjemmesykepleie(3720), Tjenesten for funksjonshemmede(3750), Sysselsettingstiltak i omsorgssektoren(3770), Ressurskrevende tjenester(3780).

- Det utarbeides årsplan for fagansvaret, hvor aktiviteten fremgår.
- Ordning med betaling for USK- utskrivningsklare pasienter - som kommunen ikke klarer å ta tilbake innen frist videreføres. Interkommunalt samarbeid vedr. kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold videreføres i 2019. Fra og med 1.1.2017 ligger også rus- og psykiatri inn i dette samarbeidsområdet. Ingen øremerkede tilskudd. I løpet av 2019 kommer det en naturlig evaluering av denne tjenesten i forbindelse med at evt. nye avtaler skal inngås med Nye Namsos.
- Aktiviteten innenfor de ulike områdene er fra 2018 fremskrevet til 2019. I dette ligger at en del tjenestetilbud reduseres/opphever i forbindelse med ferie og fravær. Fortsatt samhandling med private aktører/frivillige vil være viktig innenfor en del tjenestetilbud.
- Lærling; Det ligger inne kostnader knyttet til en ny lærling i 2019 i tillegg til den vi allerede har.
- I forbindelse med at arbeidet med bygging av ny sykeheimsfløy ved Flatanger pleie- og omsorgstun videreføres i 2019, vil dette være en situasjon som vil utfordre driften ytterligere. Variasjoner innenfor tjenesteområdene i forhold til kapasitet er vanskelig å forutse. Kommune må være forberedt på ressurs- og tjenestemessige utfordringer innenfor deler av tjenesten i forbindelse med byggeaktivitet.
- Store utfordringer knyttet til rekruttering av personellressurser med tilstrekkelig kompetanse knyttet til ferie og fravær.
- Følgende tiltak er lagt inn i budsjettet fra og med 2019:
 - Midler til gjennomføring av 2-årig prosjekt i forbindelse med nødvendige driftsmessige endringer i forbindelse med at kommunen skal ta i bruk ett nytt pleie- og omsorgstun og det er behov for endring i rutiner og arbeidsflyt. I dette ligger en styrk i ledelsesadministrativ ressurs innenfor området. Endringsarbeid krever at lederne har mulighet til å kunne jobbe mere med personalet enn hva som har vært tilfelle frem til nå samt ha mere fokus på å beholde og rekruttere nye arbeidskollegaer. Det vil også bli sett på muligheten for å dele opp oppgaver på en annen måte enn hva kommunen har valgt å gjøre hittil. Dette gjelder spesielt oppgaver knyttet til forvaltning og tildeling av tjenester (Tiltak nr.6).

6.5 Hovedansvar 4, Næring, miljø, teknisk

6.5.1 Beskrivelse av virksomheten

Virksomheten er politisk ledet av hovedutvalget for Næring, Miljø og Teknisk (NMT) som består av 7 medlemmer. Utvalget har ca. 10 møter i året.

I tillegg er det en egen fast plan- og byggekomité som etaten har sekretariatsfunksjonen for.

Vi har forvaltnings ansvar for plan- og bygningsloven, brannloven, forurensningsloven, havneloven, vegloven, matrikkelloven, jordlov, skoglov, konsesjonsloven, lov om motorferdsel i utmark, odelslov, vassdragslov, viltloven og innlandsfiskeoven.

Etaten har ansvaret for kommunens utbyggingsoppgaver innen nybygg og anlegg, som er prioritert i eget investeringsbudsjett, j.fr. kap.4.

Vi har også ansvaret for all saksbehandling for forannevnte lover, forvaltningen av kommunens bygg og kommunaltekniske anlegg. Flatanger brann- og redningsvesen er også en del av etatens virkeområde.

Administrativt er avdelingen styrt/ledet med interne postmøter, vaktmestermøter, renholds møter, avdelingsmøter og medarbeidersamtaler. I tillegg er det regelmessige ledermøter og næringsmøter med andre i kommunen. Totalt er det 13,2 stillingshjemler fordelt på 48 ansatte hvor 32 er tilknyttet brannvesenet fra andre bedrifter og 6 innen egen etat (0,3 – 1,5 % stillinger).

Det er tre ingeniør/teknikker-stillinger, en merkantil / saksbehandlingsstilling i 80 %, veileder landbruk/næring i 90% og 11 renholder- /vaktmester- stillinger.

I tillegg er den interkommunale stillingen innen havbruk (100 %) en del av budsjettområde, med eget fagstyre.

Planområdet er delt i følgende programområder/fagansvar:

4.0	Planlegging	(fagansvar 40)
4.1	Teknisk administrasjon	(fagansvar 41)
4.2	Avløp, renovasjon, veger og samferdsel	(fagansvar 42)
4.3	Brann, feiing og oljevern	(fagansvar 43)
4.4	Kommunale bygg	(fagansvar 44)
4.5	Næringsutvikling	(fagansvar 45)
4.6	Naturforvaltning	(fagansvar 46)

6.5.2 Ressursinnsats pr. fagansvar

Regnskapstall for 2015 - 2017, budsjettall for 2018 og 2019. Alle tall i 1000-kroner.

	2015	2016	2017	2018	2019
Fagansvar 40, Planlegging	100	0	5	0	0
Fagansvar 41, Næring, Miljø, Teknisk Kontor	768	1.042	1.334	1.465	1.645
Fagansvar 42, VAR-formål, veger, samferdsel	964	1.428	1.696	1.323	1.422
Fagansvar 43, Brannvern/oljevern	1275	1.289	1.788	1.601	1.630
Fagansvar 44, Kommunale bygg	4.965	5.673	5.228	4.688	4.760
Fagansvar 45, Næringsutvikling	272	368	426	567	517
Fagansvar 46, Naturforvaltning	237	403	303	325	338
Sum hovedansvar 4	9.451	10.204	10.779	9.969	10.312

6.5.3 Årsplan pr. fagansvar

Generelt

Driftsbudsjettet er økt med 3,4% og er nå på kr. 10.312 netto. Økningen er kun for lønnsvekst og faste økninger på el- og forsikring og interkommunale kjøpte tjenester. Det vanlige driftsbudsjettpostene vil ikke dekke de økte utgiftene på kjøpte håndverkertjenester, og etterslepet på vedlikehold vil øke ytterligere. Dette med et unntak som er veivedlikeholdet som har en økning på kr. 800.000,- med ekstraordinære midler som et ettårstiltak. Investeringsbudsjettet for 2019 er på 108 mill kr (54.6 mill kr i 2018). Det er forutsatt at vi fortsatt skal utføre arbeid med eiendomsskatt, kommuneplanarbeid, bilhold og adressering innenfor egne ressurser.

Det er også i år budsjettet inntekter for salg av vaktmestertjeneste og ingeniørtjenester fra investeringsprosjektene.

Vi har fått til et effektivt samarbeid på grønt arbeid med kirkene med salg av vaktmestertjenester, som også blir videreført i 2019.

Fagansvar 41, Næring, Miljø, Teknisk

Egeninntjeningen er stor, og vi har fått en ønsket effektivisering på oppmålingsarbeid, byggesaksbehandling og at vi tar deler av prosjektering, anbud og byggeledelse på utbyggingsprosjektene. Staten vil bli styrket med en 80% seniorstilling fra 1. februar 2019. Det er også avsatt kr. 100' til utstyr etc. som et ettårstiltak.

Revisjonen har påpekt at vi må dokumentere interne kostnader for VAR-regnskapet, som må gjøres både for 2018 og 2019.

Fagansvar 42, VAR-formål, veger, samferdsel:

Aktiviteten for 2018 er kun fremskrevet til 2019 budsjettet med en økning på avgiftene på 2,4%. Dette med unntak av renovasjon hvor endringen i driften i MNA har medført ingen endring i avgiften.

Veivedlikeholdet er styret med 800.000,- med ekstraordinære midler som et ettårstiltak for å ta igjen vedlikeholdsetterslep på en del grendeveier.

Det er fattet vedtak om overtakelse Utvorda vassverk, som er innarbeidet i budsjettet. Dette medfører nye oppgaver og økning på vaktmesterkorpsset med 20% stilling.

Fagansvar 43, Brannvern/oljevern:

Driftsbudsjettet er på samme nivå som 2018.

Det er inngått midlertidig avtale om kjøp av overbefalsvakt tjeneste som går ut 2019.

Dette er nødvendig både ut fra naturlig avgang og for å møte fremtidig statlige krav. I løpet av 2020 er vi nødt til å øke budsjettet med endring av brannordningen

Vi må gå i reelle forhandlinger med «nye Namsos» for å vurdere et tettere samarbeid og at vi blir en del av en felles brannregion.

Vi har nå tre utrykningsledere med formell godkjent utdanning og det er krav til fire. Det er etterslep på utdanningen etter deltidsreformen og de yngste brannkonstablene bør prioriteres. Vi har behov for plan for lukking av avviket.

Feiingen utføres nå i egen regi uten innleie og fungerer meget tilfredsstillende. Det er nå krav til feiing i fritidsboliger og vi må finne en tilfredsstillende ordning for dette i løpet av 2019.

Fagansvar 44, Kommunale bygg:

Vaktmesterkorpsset er blitt styrket med håndverksarbeidere og fått bedre styring av de tekniske anleggene som har redusert driftskostnadene. Dessuten har vi fått utført flere byggeprosjekter/investeringsprosjekter i egen regi, som vil få en besparelse og økte inntekter fra investeringsbudsjettet

Vi må få avklart hva vi skal bruke bygningsmassen på Vik og Jøssund til og vi er på tilbydersiden for utleie av Jøssund grendehus til kontor i forbindelse med vindmølleutbygging i området.

Det er et sterkt behov for mer midler til vedlikehold og avsetting til kaskoskader. Kommuneplanen har føringer om avsetting av 30 % av leieinntektene til vedlikehold som vi har fått styrket en del med økte leieinntekter. Vi har fått en ny bolig og 13 leiligheter som vi har fått økte drift og vedlikeholdsansvar for

uten økt bemanning. Det skal i løpet av vinteren utarbeides vedlikeholdsplan for deler av bygningsmassen.

Fagansvar 45 Næringsutvikling og 46, Naturforvaltning:

Aktiviteten i 201 er fremskrevet til 2019.

Vi har egen landbruk-/nærings stilling med 90%. Ordningen fungerer tilfredsstillende på landbruk, og vi har en kort avstand mellom næringen, administrasjon og de politiske beslutningstakerne.

Engasjementet på næring burde vært større, men ordfører, rådmannen og teknisk sjef utøver også arbeid innen dette feltet.

Marinseniorrådgiverstillingen er opprettholdt som en interkommunal stilling for Trøndelag.

Fylkeskommunalt tilskudd på 50% (ca. kr. 500.000) er tatt bort for 2019, men vi har fått en styrkning av fondet på kr. 200.000,- med en ekstraordinær utbetaling i 2018.

2019 vil ut fra dette være et avviklingsår for en interkommunal stilling, og det arbeides med en privat næringsstilling fra 1. februar 2020. Finansieringen i 2019 vil være 7% fra kommunene Vikna, Nærøy, Namsos og Flatanger (kr. 70.000 pr. kommune) og bruk av innestående fond og noe større inntjening på salg av tjenester og utstyr.

Egenandelen for felles kystsoneplan og felles vannkoordinator er inntatt (ansvar 4500 – kr. 69'). I tillegg har vi tatt inn det nye utviklingsfondet med kr. 480', som finansieres med NTE-utbytte.

6.5.4 Investeringsoppgaver

Det vises til kap 4 og det er å bemerke at aktiviteten er meget høy. Det er avsatt midler til 80% seniorstilling, som vil styrke gjennomføringskapasiteten på investeringsoppgavene.

6.6 Hovedansvar 5, Kirkelige formål:

6.6.1 Beskrivelse av virksomheten:

Oppgaver tillagt Midtre Namdal Kirkelige Fellesråd; Drift og forvaltning av all kirkelig virksomhet som er et kommunalt ansvar. Midtre Namdal Kirkelige Fellesråd er et samarbeid mellom Overhalla, Fosnes, Namsos og Flatanger kommuner.

I dette hovedansvarsområde ligger også kommunalt tilskudd til registrerte trossamfunn som er en lovpålagt oppgave.

6.6.2 Ressursinnsats pr. fagansvar:

Regnskapstall for 2017, budsjettall for 2018 og 2019. Alle tall i 1000-kroner.

	2017	2018	2019
Fagansvar 51, Kirkelige formål	1.184	1.196	1.218
Fagansvar 52, Tilskudd trossamfunn	34	38	39
Sum hovedansvar 5	1.218	1.234	1.257

6.6.3 Årsplan pr. fagansvar:

Fagansvar 51, Kirkelige formål:

Reduksjon på budsjettønske fra Kirkelig Fellesråd med kr. 10.000. (1,8% nominell vekst fra 2018).

Fagansvar 52, Tilskudd trossamfunn:

Kostnad i henhold til forskrift.

6.7 Hovedansvar 8, Skatter, Rammetilskudd m.v..

6.7.1 Beskrivelse

Flatanger kommune følger KS' prognosemodell for dette inntektsområdet. Dette er de frie inntektene hvor Staten har regnet ut hva den enkelte kommune skal motta i forhold til en antatt gjennomsnittskommune. Dermed er f.eks noen kommuner mer "tungdrevne" enn andre og mottar mer støtte enn de mer "lettdrevne". Det som legges inn i denne rammen er altså fritt selv om staten har en forventning om at kommunen følger opp intensjonene.

6.7.2 Pr. fagansvar

Regnskapstall for 2017, budsjettall for 2018 og 2019. Alle tall i 1000-kroner.

HOVEDANSVAR 8	2017	2018	2019
Fagansvar 80, Skatt på inntekt og formue	-30.648	-31.027	-33.200
Fagansvar 84, Rammetilskudd/skjønn	-54.145	-54.058	-55.000
Fagansvar 85, Andre statlige overføringer	-431	-481	-381
Fagansvar 88, Pensjon/premieavvik	-651	-4.043	-4.274
Fagansvar 89, Avskrivninger/res. nye bev.	-122	157	-100
Sum hovedansvar 8	-85.996	-89.452	-92.955

Fagansvar 80: Skatt formue og inntekt beregner skatt og netto inntektsutjevning for 2019 ut fra prognosemodell og grunnlaget for skatt er ut fra det relative skattenivået fra de tre siste årene. Videre forutsettes at den høye sysselsettingen holder seg og at folketallet dermed også holder stand.

Innbakt i fagansvar 80 er også inntektssiden av kommunal eiendomsskatteordning, for 2019 med totalt kr. 5.200.000. Det forutsettes at skattesatsen holdes uforandret på 5 promille.

Fagansvar 84: I henhold til prognosemodell.

Fagansvar 89: Inne i dette fagansvar er det for 2019 ikke avsatt buffer reservert for evt tilleggbevilgninger.

6.8 Hovedansvar 9, Renter, avdrag og anvendelse

6.8.1 Beskrivelse

Det lave rentenivået forventes å holde seg enda et år. Vi holder strategien med å beholde inntil 75% på flytende rentevilkår. Styringsdokument: Finansreglementet.

6.8.2 Pr. fagansvar

Regnskapstall for 2017, budsjettall for 2018 og 2019. Alle tall i 1000-kroner.

HOVEDANSVAR 9	2017	2018	2019
Fagansvar 90, renter	1.396	1.615	2.715
Fagansvar 91, Avdrag	4.703	5.025	6.285
Fagansvar 92, Aksjer/utbytte	0	0	0
Fagansvar 93, Disp. av tidl. Mer-/mindreforbruk	-1.179	-1.387	
Fagansvar 95, Fond-Avsetning/bruk	-2	7	-1.498
Fagansvar 98, Overført fra driftsregnskap	0	0	0
Fagansvar 99, Regnskapsmessig resultat	3.166	0	0
Sum hovedansvar 9 Renter, avdrag og anvendelse	8.084	5.260	7.502

Fagansvar 90 og 91: Kommunens finanskostnader øker betraktelig fra 2018 til 2019 med bakgrunn i store lånefinansierte investeringer.

Fagansvar 95: Det budsjetteres i 2019 med et forbruk av ordinært disposisjonsfond på kr. 1.505.000. Dette anses og planlegges som et ekstraordinært tiltak, og planlegges utlignet i 2020 i og med at privatskoletrekket i 2019 i kommunens rammeoverføring på kr. 2,39 mill da vil forsvinne.

6.9 Totalt regnskapsresultat

Regnskapstall for 2017, budsjettall for 2018 og 2019. Alle tall i 1000-kroner.

	2017	2018	2019
Regnskapsresultat	3.166	0*	0**

(Mindreforbruk i 2017)

* = ikke avlagt regnskap for året

**= kun budsjett som skal gå ut i 0 – null (balanse)